

Izhaja dvakrat na teden.
Velja za celo leto \$3.00
Published semy weekly.
Subscription \$3.00 yearly.

EDINOST

"EDINOST"
1849 W. 22 St.
Telephone:
Canal 98,
Chicago, Ill.
ZA RESNICO
IN PRAVICO.

GLASILO SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA DELAVSTVA V AMERIKI.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER OCTOBER 11, 1919, AT POST OFFICE AT CHICAGO, ILL., UNDER THE ACT OF MARCH 3rd 1879.

ŠTEV. (No.) 55.

CHICAGO, ILL., PETEK, 15. JULIJA 1921.

LETO (VOL.) VII.

Published and distributed under permit (No. 320) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Ill. — By the Order of the President A. S. Bursleson, Postmaster General.

Glasu Naroda.

Paris, 23. VI. 21.

"Glas Naroda" od 1. junija 1921 piše pod rubriko "Peter Zgaga" sledeče o Koroški: "Vzgledu laškega D'Annunzija, poljskega Korfanti-ja bodo sledili tudi Jugoslovani in zasedli Koroško do Drave. Kot zna-no se je vršilo lansko jesen na Spodnjem Koroškem ljudsko glasovanje, in ogromna večina prebivalstva se je izrekla za Avstrijo. To se je zgo-dilo vsled tega, ker večina tamošnjega ljudstva avstrijsko čuti in ne jugo-slovansko in ker v Avstriji ni prisilne vojaške službe. Jugoslovanski državni-ki, ki tako silno bobnajo na samoodločbo narodov in na izraze ljudske volje, nočejo te samoodločitve in tega izraza ljudske duše na Ko-roškem priznati. In v slučaju, da zavajujejo Koroško, kaj bo potem? K sedanjim nezadovoljnejem v Jugoslaviji se bodo pridružili še nadalj-ni tisočeri. Ideja bratstva se bo še bolj omajala, slabotni temelj se bo začel še bolj zibati. Za ponemčene Korošče se potegujejo v Belgradu, kako silno pa skoparijo s sočutjem in pomočjo, ko gre za pristne primor-ske Slovence!"

Naj mi bo dovoljeno, da v imenu tukajšnjih jugoslovanskih akade-mikov, z vsem "rešpektom", ki ga imamo in ki ga hočemo še nadalje imeti do "Glasu Naroda", vljudno izrazimo, da "Glas Naroda" ni nika-kor govoril ne v imenu in iz srca Slovencev in ravno tako ne Srbov in Hrvatov.

Globoko obžalujemo, da se ta za nas in za nesrečne koroške Slo-vence srčni problem na tako priprosti način obravnava in to se v rubri-ki za smeh in kratek čas in v istem časopisu, ki je gostoljubno dal svoj prostor pismom našega nesrečnega koroškega pesnika Ks. Meška, ki po-vejo več, kot da je vprašanje slovenske Koroške navadna anuncijada. Apeliramo na razsodnost uredništva "Glasu Naroda", da naj v bodoče vsaj opusti vsako novico o Koroški, ako ima o njej druge nazore, kot jih imajo Jugoslovani, ako že ne mara nuditi svoje moralne podpore v boju za koroške Slovence. Apeliramo na pravičnost "Glasu Naroda", da ne skrni, hote ali nehote, junaške zgodovine 400letnega narodnega boja koroških Slovencev; ako smatra "Glasu Naroda" boj koroških Slo-vencev za zgubljen in brezuspešen, ako smatra tamošnje Slovence za narodnostno umrle, in "ponemčene", ako smatra vse poiskuse naše ju-goslovanske vlade, da tem nesrečnim umirajočim pride na pomoč, za anuncijade, je to stvar in naj to ostane stvar njegovega osebnega pre-pričanja, katerega mi, ki smo živeli med koroškim ljudstvom in kate-rega Srbi, ki so zanj kri prelivali, žalibog ne marajo deliti. Mi bi prosili "Glasu Naroda" vsaj za zadnji akt pijetete, da se pred mrličem spoštljivo odkrije in prizna, da je bil 400letni boj junaški boj in da so koroški Slo-venci s svojo lastno pogibeljo rešili pred nemškimi valom vsaj ostalo Slo-venijo. Za ta akt spštovanja mi ne prosimo, mi ga zahtevamo in "Glasu Naroda", vemo, da ga nam ne bo odrekal.

Dovolili bi si pripomniti, da večina Nemcev ni bila nikakor ogrom-na. Nadalje, da koroški Slovenci niso ob plebiscitu "avstrijsko začu-tili", ker v Avstriji ni prisilne vojaške službe, ker so natančno vedeli, da je zato ni, ker je Avstrija po st. germainskem miru siloma razorožena in ne sme zdrževati več kot peščice vojaštva; vzroki so drugi in težko bi bilo psihologijo te narodne katastrofe pogoditi v enem stavku v ru-briki za smeh in kratek čas. V obrambo naše jugoslovanske vlade bi si dovolili pripomniti, da ona vsaj ne ljubi bobnanja o samoodločitvi nar-odov in kdor bi ji to povedal, bi bil očitek, ki se ne da opravičiti. Ko bi bili tekom mirovnih pogajanj še bolj "bobnali" na samoodločitev, bi morda danes ne imeli toliko Goricanov in Istrijanov izven mej naše nar-odne domovine in ako bi ta primer obveljal v notranji preuredbi, bi danes imeli mirno jugoslovansko državo bratov, enakopravnih in enako-vrednih Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Dolžnih smo se čutili, dati to izpoved, ki naj ne bo očitek, ampak vljudna prošnja na "Glasu Naroda", kojega dobro voljo poznamo, da ne skuša majati vsaj še onih temeljev bratstva, glede katerih so Srbi, Hra-vati in Slovenci edini, in eden teh je, da spada slovenska Koroška k naši narodni državi, drugi, da mora biti Primorje naše, tretje pa, da D'Annun-zio in Korfanti nista eno in isto, ker prvi je posegel po slovanski lasti, Korfanti pa se je dvignil, da iztrga tuju slovanski življenj in slovansko zemljo.

Za klub jugoslovanskih akademikov:

Dr. M. IVŠIČ, vseuč. prof. iz Zagreba, predsednik.
AL. KUCHAR (koroški Slovenec), tajnik.

OBLETNICA.

S tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom in znan-cem po Ameriki, da danes 13. julia je leto, kar so nas za več-nost zapustili naša nikdar pozabljena

MATI ANA ČANŽELJ

v vasi Velki Kal pri Mirni Peči na Dolenjskem.
Priporočam jih v molitev in blag spomin.

Žalujoči

Martin in Math Canželj, sinova; Marija Rifell, hči;
Frank Rifell, zet v Frontenac, Kansas.

V starem kraju pa žalujoči soprog in 2 hčeri in 2 sinova.

NAJNOVEJŠE VESTI.

HUDA OBSODBA.

Samuel Gompers je bil zopet izvo-ljen predsednikom največje delavske organizacije na svetu — American Federation of Labor — Amerikanske delavske Federacije in sicer z veliko večino.

Ta mož je tudi v resnici eden iz-med najboljših voditeljev, kar jih je kedaj ameriško delavstvo imelo. Pod njegovim vodstvom je Federacija narastla iz prav malega začetka v tako velikansko organizacijo. V vsa-ki krizi se je pokazal kot tako krep-kega in spretnega voditelja, tako ja-snih načel in krepkih in čistih nazo-rov in čistih namenov, da je prema-gal vse težave in vodil organizacijo od zmage do zmage, od vspeha do vspeha.

Ta mož je bil v svoji mladosti skozi trideset let navdušen socialis-t. Toda v svoji inteligenosti je prou-čeval socializem prav do dna. Kol-ikor bolj ga je pa proučeval in kol-ikor dalje je bil med socialisti, to-liko manj je bil navdušen zanj.

Bilo je leta 1903, v Bostonu, ko je Amerikanska Federacija zborovala v Faneuil dvorani na svoji letni kon-venčiji. Pri tej priliki so se socija-listi cele Amerike zagnali z vso silo na Federacijo, da bi jo pordecili in zasuznjili za socializem. Poskusi-li so takrat, da bi organizirano delavstvo kot tako naredili socialisti-ško.

Samuel Gompers je prav tedaj predsedoval tej konvenčiji.

Ko je zato opazil, zakaj se gre, tedaj je razburjen skočil s stola, od-dal začasno predsedstvo in stopil v boj za svobodo organiziranega delavstva. V krasnem in duhovitem govoru je z vso energijo nastopil proti socialistom in slovesno izsto-pil iz njih vrste in rekel med dru-gim tudi tele značilne besede:

"Socialisti, povem Vam, da sem proučeval vaše nauke, da sem prečital vse najboljše vaše spise o vaših gospodarskih naukih, da sem prou-čeval vse vaše najboljše knjige o so-cijalizmu angleške in nemške, da sem poslušal vaše govornike, da sem opazoval vaše gibanje po celem sve-tu in mu pazno sledil. Skozi tride-set let sem prav skrbno in pazno za-sledoval vse vaše nauke in sem bil v ozki zvezi z vami in zato vem, kaj vi mislite, in kaj nameravate. Jaz tudi prav dobro vem, kaj vi nosite v svojih rokavih (hoče reči: poznam vaše skrivne namene). Toda povem vam, da sem po vsem tem danes po-polnoma nasproti vašim naukom. — Naznanim vam danes, da nisem sa-mo velik nasprotnik vaših posamez-nih naukov, temveč vsej vaši mo-drosti. Gospodarsko ste nezdravi (nespametni), socialno ste popolno-ma na krivi poti, in industrijsko ste nemogoči!"

Tako sodi o socializmu mož, ki je bil trideset let navdušen socialist, ki je pa vseh teh trideset let natan-čno proučeval socializem od vseh strani, ne kot kak njegov nasprot-nik, temveč kot njegov prijatelj, ki je pri vsem svojem proučevanju so-cijalizma iskal, ne kako bi našel na njem kaj slabega, temveč kako bi našel na njem kaj dobrega.

Zato pa mora ta sodba Gompersa uničujoče vplivati pa vsakega pamet-nega slovenskega socialista. Če to-lik mož tako sodi, potem mora biti že res.

Slovenski delavec, premisli te be-sede.

Kaj praviš na to?

† ANTON BURGAR.

Kedor ga je poznal, ga je imel rad, kajti bil je možak in sicer cel mož. Zato nas je pa globoko užalil brzjav, ki nam je sporočil prežalo-stno vest, da je ta mož in naš iskren prijatelj, Mr. Anton Burgar umrl, četrtek ponoči 7. julija. Ni so nam znani natančnejši podatki o njegovi smrti. Da, niti o kaki njegovi bo-lezni se nam ni sporočalo. Zato nas je pa njegova smrt toliko bolj uža-lostila.

Anton Burgar je bil mož pošte-njak, katoliški mož, strogo katoliš-kega prepričanja in pa navdušen Slo-venec. Ni imel sicer nikake sred-nješolske izobrazbe. Prišel je v A-meriko kot navadni delavec rokode-lec. Toda s svojo občudovanja vred-no vstrajnostjo in energijo, še bolj pa s svojim čilim in svežim razu-mom, se je povsod do popolne izo-brazbe, da je bil pravi gentleman in je z njim lahko občeval še bolj izo-brazen človek. Povsodi je bil do-ma.

New Yorška naselbina je z Mr. Burgarjem izgubila silno veliko, kaj-ti bil je steber, ki je dolga leta držal vse katoliško društvo in cerkveno življenje. Ko smo začeli službo bož-jo za Slovence na drugi ulici v New Yorku, je bil Mr. Burgar med prvi-mi, ki se je zavzel za stvar, jo krep-ko podpiral od začetka do zdaj. Ko smo ustanovili prvi cerkveni pevski zbor je bil Mr. Burgar, ki je bil prvi predsednik in takorekoč pevovodja. Pozneje kot predsednik "Domovine" je on skrbel za napredek tega društva in cerkvenega petja. Ko se je pozneje ustanovila slovenska cerkvena samostojna občina in so Slo-

venci dobili svojo lastno cerkev, je bil Mr. Burgar med prvimi, ki so pristopili kot ustanovniki. Da, na New York je bil navezan s celo du-šo. Če tudi je stanoval daleč v Brooklynu, v Ridgewoodu, je prid-no hodil skoraj vsako nedeljo k de-veti sveti maši v New York, da je pel. Vzelo ga je več kot poldruzo uro poti. Pa ga ni zadržal ne mraz, ne vročina, ne delo, ne bolezen.

Da, v tem je prekrasni zgled vsem katoliškim možem. Bil je si-cer vposljen pri tvrdki Sakser, ven-dar pa ni bil njih somišljenik. Vsi-kdar je obsojal vse gonje proti cerkvi ali proti duhovnikom. Naših podjetij in naših listov je bil on od začetka podpornik in dobrotnik. — Pristopil je kot dosmrtni član k li-stu "Ave Maria". Ko smo ustano-vili Rafaellovo družbo je bil on prvi njen predsednik. Pri društvu Sv. Jožefa KSKJ je bil veliko let pred-sednik in je sploh celo društvo z njim stalo in z njim napredovalo. — Pred leti je bil tudi on za sčienjenje KSKJ ko se je začelo za to, da bi se iztrebilo vse, kar ne misli kato-liško, kar ni katoliškega tudi s sr-cem. Zato se je pod njegovim pred-sedstvom začel boj pri društvu Sv. Jožefa. Mr. Burgar ga je uredil, da je sedaj v resnici dobro društvo, da je zavel med člani duh ljubezni in bratovstva, ko so bili v društvu sa-mo oni, ki so bili tudi s srcem ka-toliki.

Mr. Burgar je bil ivrsten oče in dober zakonski mož. Glede njego-vega družinskega življenja pa lah-ko s mirno vestjo stavljamo Mr. Burgarja kot zgled vsem katoliškim očetom in možem. Delaven in skr-ben do skrajnosti je preskrbel svoji družinici lep dom v najlepši ulici v Ridgewoodu skupaj s svojim tastom Mr. Češarkom, ki imata hiše skupaj. Zato žaluje po pravici za njim nje-gova dobro in skrbno vzgojena dru-žinica, blaga žena, Mrs. Burgar, tri ljubljencek. Mi jim tem potem iz-rekamo naše najiskrenejše sožalje. Naj jih Bog tolaži v tej veliki ža-losti!

Zato pa žalujemo z Burgarjevo družino ob tem novem našem gro-bu. Žalujemo skupaj z njegovo glo-boko užaljeno družino, z obilnimi njegovimi prijatelji in s celo New Yorško naselbino.

Blagi mož naj pa počiva v miru!

POSLUŽITE SE PRILIKE SEDAJ.

Evropska valuta se je zadnje dni dvignila iz svoje postojanke. Vse kaže, da svet se bliža nazaj, k normalnim razme-ram. Pri tem je pa gotovo, da bo tudi evropska valuta prišla do svoje stalnosti v najkrajšem času. Zato, je koristno se po-služiti prilike sedaj.

Midva pošiljava denar v Jugoslavijo in v vse dele Evrope. Vsaka pošiljatev je garantirana in dospe na svoj cilj v dveh do treh tednih.

Ker se pa cena evropski valuti vedno giblje na borzah, za-to bova vedno računala po cenah istega dne, ko prejmeva od pošiljateljev denar.

OB IZIDU TE ŠTEVILKE SVA RAČUNALA SLEDEČE CENE:

Za jugoslovanske krome:		Za italianske lire:	
500 kron\$ 3.75	50 lir\$ 3.00
1,000 kron 7.55	100 lir 5.50
5,000 kron 36.50	500 lir 26.50
10,000 kron 71.00	1,000 lir 52.00

"EDINOST"

1849 W. 22nd Street

CHICAGO, ILL.

Pismo č. g. župnika se glasi: Velescenjeni: Prejeli smo od g. P. Zakrajšeka nakazanih K 2095.37. Od teh je K 136 od g. Marije Rovani iz Johnstowna. Bog Vam plačaj ti-sočero ta dar za gorske zvonove. Naj bo žalostna Mati Božja Vaša posebna priprošnjica, saj ste ji lepo svoto podarili za zvonove. Počasi kaplja denar skupaj. Dal Bog veliko darovalcev. Zalo je žalostno ker poje samo en mali zvonček! Pa že mora tako biti saj so zvonovi le velikrat zastoj ljudi v cerkev, klicali.

Prosim izvolite še g. Rovani izročiti toplo zahvalo.

Z Bogom Bukovec, župnik.

MINNESOTA.

Eveleth. — Delavske razmere so tukaj slabe; kakor izgleda sedaj bodo postale še slabše.

— Kakor povsod, se je tudi tukaj zaključilo šolsko leto in med graduanti smo imeli tudi Slovence: — Enega dečka, Joe Lovšin ter dekleta, Mary Malevich, Mary Fritz, Mary Strlekar, Margareta Primožič in Ana Indihar; želeli je, da bi jih bilo vsako leto več, da ne zaostanemo za drugorodci.

— Ta kraj ni vroč, a 26. junija je vročina dosegla izvanredno 95. stopinj, ter je bil to najbolj vroč dan v mesecu juniju od leta 1912 naprej.

Ely. — V nedeljo 3. julija popoldne se je vršil pogreb pokojnega Frank Ložar, prvega v svetovni vojni padlega vojaka iz Ely. Truplo je bilo poslano iz Francije ter je dospelo iz Fort Snelling v petek zvečer. Legija, postaja Frank Ložar št. 248 ga je častno sprejela in se udeležila pogreba. Okoli 2.000 oseb je spremilo pokojnika k zadnjemu počitku. Pogreb se je začel ob 4. ure radi Rev. Pirnata iz Duluth, katerega so morali prepeljati z avtomobilom iz Virginia. Na čelu sprevoda je korakala mestna godba. Pogrebno pridigo je držal Rev. Pirnat v angleščini, Rev. Spolar pa v slovenščini. — Za njim žaluje mati in dva brata, vsi živčiči na Ely.

Aurora. — Dne 16. julija se vrše volitve za šolski odbor. Za odbornika kandidira tudi naš rojak Vincenc Mikulich.

Eveleth. — Dne 26. junija so našli na pragu šolskega poslopja v bližini mesta, mrtvega 45 letnega Jerneja Petrača. Petrač je bil neože-

njen in je delal zadnji čas pri farmarju Kotze. Svojo farmo je imel še le malo časa.

Virginia. — Žrtev prefriganih lopovov je postal tukaj rojak John Ribar rudar iz Aurore. Po njegovi izpovedi pred sodnikom Lafayette, sta prišla k njemu dva tujca George Propich in neki Louis Kalanj. Propich je ostal dalje v njegovi družbi in ga opijanil, nakar mu je pričel pripovedovati, da lahko zasluži veliko vsoto denarja na prav lahak način. Potem ga je odvedel v American Eksange Hotel v Aurori, kjer je baje ležal bolan mož z "denarjem" John Doe. V hotelu je Ribar našel omenjenega v postelji. — Pričeli so razgovor, nakar so mu pokazali mali kovček, v katerem je bilo poleg večjih zavitkov denarja tudi še več vrednostnih papirjev. — Propich je rekel Ribarju, da oni žele, da bi on zamenjal te vrednostne papirje za denar in sicer naj bi izročil Johnu Doe pet tisoč dolarjev, za kar si on obdrži kovček do časa, da John Doe ozdravi. Po zatrdilu Propiča, bi moralo biti v kovčku denarja in vrednostnih papirjev za \$60.000, katere lahko dobi Ribar, ako ravna po njegovem nasvetu. Ribar je verjel lopovu, izročil "bolniku" vse svoje prihranke v znesku \$5000, ter na to odšel ves radosten proti svojemu domu, da obvesti ženo o svoji sreči.

Na domu je odprl kovček in razvil zavoj ter našel, da so vsi vsebovali le prazne pole papira. Denarni zavoji so bili zaviti samo od zunaj s papirnatiimi dolarji, znotraj pa je bil samo prazen beli papir. Ribar je takoj naznanil zadevo policiji, katera je izvedela, da so vsi trije tujci zapustili hotel takoj za Ribarjem. Brzjavili so na vse strani in posrečilo se je oblastim, da so prijele v St. Paulu Paula Kallanje, med tem ko sta druga dva še na prostem.

Hibbing. — Pred sodiščem stala Martin Champa kot tožitelj in Matt Kočevar kot obtoženec. Kočevar dolguje Champi \$105 na hrani in stanovanju. Kočevar je obljubil, da bo dolg poravnal, kakor hitro hitro dobi primerno delo.

Virginia. — Pri večerajšnji obravi je bil postavljen Louis Kallanj pod \$3000 varščine, ker je bil osumljen, da je bil sokriv pri goljufiji, ki sta jo izvršila Propich in Doe nad Ribarjem, pri kateri je izgubil Ribar 5000 dolarjev. Kallanj se izgovarja, da je bil najet od Johna

Doe, da pelje njega in prijatelja Propicha v Auroro, kjer imata neki posel. Kallanj ima v St. Paul, Minn., hotel, kjer staja ga obiskala Propich in Doe, katerih še baje ni popreje nikdar videl.

Ely. — Skoraj po vseh rovih v tej okolici so znižali število delavnih moči, samo tukaj na Ely se dela še precej. Rove v Ely lastuje družbe liver Mining Co. in Vermilon Mining Co., katere so edine, ki obratujejo s celo močjo. Rovi v North in South Chandlers obratujejo samo deloma, toda uradniki družb so izjavili, da imajo najboljše upanje za bodočnost, ter da pričakujejo boljših časov z gotovostjo.

— V tukajšnji slovenski cerkvi je sprejelo zadnje nedeljo 150 jugoslovanskih otrok prvo sveto obhajilo. Veliko mašo je opravljal Rev. Mihelčič.

CHICASHKE NOVICE.

Opozarjamo na oglas našega rojaka gospoda Perkota v "Edinosti" in na veliko razprodajo čevljev. Sedaj je čas, da si kupite nove čevlje. Vsi obiščite gotovo Mr. Perkotovo trgovino!

Obiskal nas je Dr. Uršič iz Jolietta, ki se misli naseliti v Chicago kot slovenski zdravnik. Mi novega gospoda doktorja iskreno pozdravljamo in mu želimo, da bi se v resnici nastanil med nami v naši naselbini, kajti naselbina, tako velika, kakor je naša chicaška, potrebuje nujno svojega slovenskega zdravnika.

Obiskal nas je Mr. Viktor Novinshek iz Conemaugha, Pa., ki je obiskal svoje prijatelje v Chicago, zlasti družino Kušar. Kakor čujemo, se misli gospod Novinshek preseliti s svojo trgovino v našo naselbino, kar mu svetujemo, ker vemo, da je tukaj za njegove lepe trgovske zmožnosti veliko lepše polje, kakor pa tam v malem Johnstownu. Veliki možje morajo v velika mesta, ker se samo tam lahko razvijejo. Mr. Novinshek je tudi izvrsten mu-

DR. OHLENDORFOVA ZDRAVILA

so izvrstna proti

KAŠLJU, UJEDANJU, ŽELODČNIM BOLEZNIM IN REVMITIZMU.

Steklenica stane 75c.

1924 BLUE ISLAND AVE.

zik in godbenik. Naselbina bi gotovo veliko pridobila z njegovim prihodom. Ne vemo še ali pride ali ne, vemo pa, da si ga želimo sem v Chicago.

Čast. Brat Serafin Vene OFM, ki je preteklo leto odšel v Pulaski, Wis., v novincijati franciška škofa reda našega komisarijata je končal svoje leto poskušnje in naredil neslovesne oblike. Predstojniki so ga poslali sedaj v Chicago, kjer je nastavljen v tiskarno "Ave Maria". Kličemo na dobro dobo v našo srečo!

Mr. John Jerich, naš upravnik, je odšel te dni v Cleveland in v Pittsburgh in okolice, kjer bode obiskal tudi naše prijatelje in naročnike, kakor tudi naše slovenske trgovce. Prav toplo ga priporočamo vsem slovenskim delavcem, katere bode obiskal kakor tudi vsem našim slovenskim č. gg. duhovnikom in zastopnikom ter jih lepo prosimo, da mu gredo na roke pri njegovem tezkem delu za napredek našega katoliškega delavskega časopisja, ki se mora s tolikimi težavami in s tolikimi žrtvami boriti za koristi slovenskih katoliških delavcev v Ameriki.

Bratje, skupno na delo za skupno koristi!

Slovenski delavci, moč vašega časopisja, je VAŠA moč!

Slovinci, rojaki! Napredek vašega časopisja, je VAŠ napredek!

Pomagajte zato Mr. Jerichu!

Poročita ta se v slovenski cerkvi

7. julija bode Josef Omoša doma iz Lutensč; nevesto Mar. Vučko doma iz Čerensovske fare, Prekmurje.

Obiskal nas je Mr. Medic iz Ottawe, naš navdušen sotrudnik in dobrotnik in nam marsikaj zanimivega povedal. Mr. Medic je izvrsten naš mož in se vselej zveselimo njegovega prihoda.

Starišem Mr. in Mrs. Anton Benedik je umrla mesec stara hčerkica Elsie. Naše iskreno sožalje!

KAKO NAREDITI VSE DOBRO.

Cel svet bode slavil spomin Dante Alighierija prihodnji september, ko bode 600 let od kar je umrl. Dante je eden izmed največjih pesnikov sveta vsled svojega dela Divina Comedia. Veliko let mu je vzelo, ko je pisal to pesem, nekaj posebnega v vsej literaturi. Vendar to je edini način, kako narediti vse dobro. Delo, ki ostane, je bilo storjeno premišljeno z razumom in skrbjo, delo, katero izgine je bilo storjeno brez razuma in brezskrbno. Trinerjevo grenko vino je tudi tako delo, ki ostane in ki bode ostalo, kajti vzelo je mnogo let proučavanja, preiskujanja da se je dosegla sedanja popolnost tega zdravila, katero ni ma enakega za slučaj neprebave, slabe slasti, glavobola in drugih žledodnih neredov. "Ako je dobro, mi ga moramo narediti v še boljše", je bila načelo Trinerjevih delavnic. Vsak družist ali prodajalec zdravil ima Trinerjevo grenko vino v zalogi.

(Adv.)

Mi pošljamo denar na vse kraje

JUGOSLAVIJE, Slovenije, Hrvatske in Srbije.

Vse pošiljatve garantira

AMERIŠKA DRŽAVNA BANKA

1825-1827 BLUE ISLAND AVENUE, CHICAGO, ILL.

J. F. ŠTEPINA, predsednik;

Capital & Surplus \$800.000.00

A. J. KRASA, tajnik.

VELIKA RAZPRODAJA!

Prodajamo vse pod normalno ceno. Naša poletna razprodaja bo Vam prihranila denar!

RAZPRODAJA SE PRIČNE V SOBOTO DNE 9. JULIJA DOPOLDNE.

Ta prilika pa se Vam nudi samo začasno. Čas je kratek in Vam bo v korist, ako preje pridete in si izberete dobre čevlje izmed dobrih. — Sedaj se kupi pri nas čevlje mnogo ceneje, kakor drugje.

Rujavi čevlji za odrasčene dečke najnovejše mode na trakove. Vredne \$5.00 Sedaj ... \$3.45 Nizki čevlji za dekleta in žene na trakove najnovejšega tipa. Vredne \$5.50 Sedaj ... \$3.95

Čevlji iz črnega usnja za dečke s trakovi, jih prodajajo povsod po \$4.00 Pri nas jih dobite za \$2.95 Črni otroški čevlji iz močnega usnja na gumbe, vredne najmanj \$1.50. Sedaj jih dobite za . . . 95c

NAŠE CENE SO RESNIČNE IN NAŠE BLAGO JE PRVE VRSTE!

Pridite in ogledajte si našo trgovino s čevlji, predno si kupite čevlje drugje, prepričajte se o našem blagu.

JOS. PERKO

Edina slovenska trgovina s čevlji v Chicagi.

2101 W. 22nd St. cor. Hoyne Ave.,

Chicago, Ill.

ALI GRESTE V STARI KRAJ?

Ali ste tudi Vi med onimi tisoči Jugoslovancev, ki so namenjeni iti letos v stari kraj? Za vsakega izmed teh potnikov je glavno vprašanje, kako bo postrežen v New Yorku? Vsakdo lahko pride v New York brez vsakega agenta, toda v New Yorku mora vsak potnik imeti zanesljivo osebo ali tvrdko, ki mu more in zna in hoče pomagati pri ureditvi vsega potrebnega za odhod. Precej rojakov je bilo že okradenih in otciganjenih, ker so potovan skozi tuje in čifutske tvrdke. Seveda so se bridko kesali, toda po toči zvoniti ne pomaga.

POTNI LISTI.

Jugoslovanski konzul v New Yorku izda potni list vsakemu jugoslovanskemu državljanu, ki se pri njem zglaš in izkaže s kako staro uradno listino. Pridite v New York in mi Vam bomo preskrbeli potni list in vse kar rabite.

POTOVANJE IZ STAREGA KRAJA.

Priseljevanje po novi postavi ni ustavljeno, temveč samo nekoliko omejeno. Ako ste tudi Vi namenjeni dobiti koga iz starega kraja, tedaj nam pišite za natančna pojasnila. Na stotine rojakov je že prišlo iz starega kraja z našim posredovanjem.

POŠILJANJE DENARJA.

Kadar pošiljate denar v stari kraj, se vselej obrnite na našo tvrdko in gotovo bode zadovoljni s postrežbo. Mi imamo svoje direktne zveze s pošto v starem kraju in z zanesljivimi denarnimi zavodi.

Za vsa nadaljna pojasnila se obrnite na

Zakrajšek & Češark

SLOVENSKA BANKA

70 Ninth Ave. (med 15th in 16th St.) New York, N. Y. TELEFON: Watkins 7522.

DELO IN DENAR.

Spisal dr. Fr. Detela.
(Dalje.)

Rane na glavi in na roki ga namreč niso bolele tolikanj, kolikor spomini zadnjih dogodkov. Da je imela Meta njega mnogo rajša nego on njo, to mu ni bil več povod samozavesti in samoljubju; da pa je vračal on ljubezen z brezobzirnim, žaljivim vedenjem, tega se je kesal, to bi bil rad popravil, če bi se dalo. Brezsrčno ni ravnal, kakor se mu je zdelo, ampak brez pravega premisleka in lahkoživo. Čemu ga je vendar imela ona tako rada? Naj bi bila rajša posnemala njega. Oh, ali pa on njo! Škoda, da se nista gledala zadnje dni nekoliko ljubeznevije! Zmeraj ima človek žalost in jezo; on pa celo sramoto. Življenje je dala zanj Meta. Neznosno! Koliko rajši bi ga bil dal on, kakor je mislil, sam zase! Kaj se je silila vmes! Zakaj ga je zadrževala? Morebiti bi bil pa zmogel on; saj so mu hiteli tudi orožniki na pomoč. Ampak ženske se morajo povsod mešati v moške zadeve. Prav sama si je kriva svoje nesreče. Ali jo je naprosil, da naj mu pride pomagat? In koliko mu je pomagala? Nič. Narobe. — Ovirala ga je, pomagala pravzaprav bolj nasprotnikom in našla smrt po nesrečnem naključju. Ali je mar on kriv? Tega ne more trditi noben pošten človek. Toda kako malo je poštenih ljudi na svetu. Drugi pa stikajo glave skup in zabavljajo črezenj in kažejo s prstom za njim, za junakom, ki se je dal rešiti od ene ženske. Grdi, obrekljivi svet! Po strežljiv spomin mu je pripomnil, da se vede ta in oni znanec že nekako čudno proti njemu, ali ni že tudi slišal nekaj sumnih besedi? Gotovo so se nanašale na njegovo čudno, za moškega ne posebno častno rešitev. A naj mu le kdo kaj dvoumga ali nejasnega omeni o tem dogodku!

"Janez, ali ne prideš nič kropit?" je vstopila sestra Lojza in ogledovala obveze, če še drže.

"Oh, pusti me!" je odvrnil Janez. "Saj vidiš, da lahko tudi mene denete na oder".

Društvo Sv. Cirila in Metoda št. 18
S. D. Z. v Clevelandu, O.

V društvo se sprejemajo člani od 16 do 55. leta. Za smrtnino se lahko za varuje za \$150, \$300, \$500, \$1000, \$1500 in za \$2000. Rojaki ne odlašajte, ampak pristopite k društvu še danes. Naše društvo vam nudi najlepšo priliko, da se zavarujete za slučaj nesreče.

Za vsa pojasnila se obrnite na društvene uradnike.

Predsednik Rudolf Cerkvencik, podpredsednik Jožef Zakrajšek, tajnik John Vidervol (1153 East 61st Street, Cleveland, Ohio), zapisanik Jos. B. Zaveršek, blagajnik Anton Bašča; nadzorniki: Anton Strniša, Jos. Zakrajšek, Viktor Kompare.

Društveni zdravnik: Dr. J. M. Seliskar.
Zastavonoša: John Jerman.
Društvo zboruje vsako drugo nedeljo v mescu v šolski dvorani.

SLAVNEMU OBČINSTVU naznanjam, da popravljam in napeljujem vedne in plinovne cevi, kakor tudi izvršujem vsa dela, ki spadajo v plumbarsko stroko. — Pred vsem si zapomnite, da jaz izvršujem vsa dela najboljšje in za najnižjo ceno.

Nadar potrebujete naše pomoči, pokličite nas po telefonu, ali pa če pridete osebno na:

JAMES A. JANDOS,
2042 W. 22nd St, near Hoyne Ave.,
Chicago, Ill.
Tel.: Canal 4108

"Ampak Meta je vendar umrla za tebe".

"Ali sem jo prosil?" se je jezil Janez in kri mu je šinila v obraz, da se je pokazala krvavina na obvezi.

"Kaj se je mešala vmes. Toda saj ste vse ženske enake. Ti si se tudi mešala vmes, ko sem imel jaz obračun z nekim človekom. Zakaj nas ne pustite pri miru?"

"Janez?" je dejala Lojza resno in mu gledala v oko, "ali je to zahvala? Ali je nisi dolžan Meti, ki je ubranila, da te niso umorili drugi, in meni zato, da nisi ti umoril nekoga? O. brez srca ste moški".

Solze so se ji udrle po obrazu, ko se je obrnila, da odide. Janez si je potisnil klobuk na glavo in šel za sestro.

"Lojza, meni ne smeš zameriti", jo je pogovarjal; "toda ti ne veš, kako hudo mi je pri srcu, ker niso ubili mene namesto Mete. Ti ne veš, koliko jaz trpim, ker me je sram pred ljudmi. Zakaj mi je naredila Meta to sramoto!"

"Kako čuden si ti, Janez! Ali ti je to ona nalašč naredila? Ali je vedela, da bo treba umreti?"

"Vidiš, tako je, Lojza. Zdaj govori pametno. Meta ni vedela, da gre v smrt, in če bi bila vedela, bi ne bila šla. Tako je".

"Oh, ti ne umeješ", se je bridko nasmehnila sestra, "kako bi šel kdo za drugega v smrt. Ali moreš vsaj umeti, kako da živi in dela in trpi kdo za drugega? Ali ne misliš nič na našo rajno mater? In kaj misliš ti zdaj početi? Domačija je prepisana nate, kakor mi je še snoči pripovedovala Meta. Ali ne pojdeš domov iz te žalosti!"

Janez je molčal. Iste misli so silile tudi njemu v glavo, a on jih je odganjal. Kar nič se mu ni mudilo domov.

Srečavala sta delavce in delavke, ki so gledale Lojzo sočutno in pri-

DRUŠTVO SV. VIDA ŠTEV. 25 K. K. K. J.

Ima svoje edne mesečne seje na vsako prvo nedeljo v mesecu v Knausovi tvorani, cor. St. Clair Ave. and 62nd Str. N. E.

Uradniki za leto 1900:

Predsednik, Anton Grdina 1053 East 62nd Street, tajnik, Joseph Russ 6517 Bonna Ave. N. E.; zastopnik, Joseph Ogrin 1051 Addison Rd. W.; Društveni zdravnik Dr. J. M. Seliskar na 6127 St. Clair Avenue.

Novi člani se sprejemajo v društvo od 16-ga leta do 50-ga leta starosti in se zavarujejo za posmrtnino \$1000 5000 ali 2500.00 noče društvo plačuje \$6.00 telenake bol potpore.

Naše društvo sprejme tudi otroke v Mladinski oddelci od 1 do 16 leta starosti in se zavarujejo \$100.00: Otroci po 16 letu starosti prestopijo k aktivnim članom in se zavarujejo od \$25.00 do \$100.00 plačevanje društvenih oses pri sejah od 1 ure dop. in do 5 ure pop.

Novi člani in članice morajo biti preobnjeni od zdravnika naj kasneje do 13 dne vsacega meseca.

Za vse nadaljna pojasnila se obrnite na gori imenovane uradnike.

HARMONIKE!

Izdelujem in popravljam vsakovrstne harmonike, bodisi kranjskega ali nemškega tipa. Vsa dela izvršujem zanesljivo in točno, po najnižjih cenah.

Istotako izvršujem tudi krasne oltarčke za v sobe, ki se jih lahko z električno svetlavo razsvetlji.

Se priporočam rojakom širom Amerike.

ANTON BOHTE,
3626 E. 82nd St., Cleveland, O.

Pozor!

— Kadar potrebujete raznega pohištva, obnite se na mene. V zalogi imam najfinejše postelje in modroce, raznovrstne peči za plin, olje in premog. Prodajam tudi vsakovrstno orodje za vse rokodelske stroke. Ravno tako imam v zalogi tudi vse avtomobilske potrebščine, kakor tudi vse potrebne predmete za napeljavo elektrike. Svoje blago razpošiljam po celi Ameriki. Pišite še danes po naš cenik!

A. M. KAPSA
(General Hardware store)

2000 - 2004 Blu Island Ave
Cor. 20th St.
CHICAGO, ILL.

jazno, Janeza pa sovražno. Janez je hitel mimo, da ne bi razumel, kaj da govore, in premišljeval je sam pri sebi, kako bi se izgovoril, da se ne bi bilo treba vrniti domov. V mrtvašnici se mu je vendar storilo inako, ko je videl mirni, blede obraz nje, ki si je tolikanj prizadevala, da bi si bila pridobila njegovo srce, ki je zapustila dom in trpela in umrla zanj. Janez je ni umel v življenju in ne v smrti. Kakor madež na svojem značaju se je trudil izbrisati misel, da se je ona žrtvovala za njega. Žrtva se mu je zdela kakor miloščina, ki poniža onega, komur se deli. Vsa ta čudna čustva pa so izvirala iz nepriznanega kesanja in užaljene prevzetnosti.

Arturevo truplo je odpeljal imeniten mrtvaški voz s štirimi črnimi konji na postajo in odtod železnica proč od nesrečnega kraja. Spremilo ga je mnogo tuje in vsa domača gospoda slovesno, mirno, dostojno, kakor se spodobi za sloje, kjer se gleda na to, da se kaže razum in prikrivajo čustva. Zakaj razum je aristokrat, čustva so demokratska primes, ki se jih človek v boljši družbi sramuje kakor kmetskih sorodnikov.

Ko so pokopavali Meto in Lojziko, je bilo pokopališče polno delavcev in kmetov.

"Še žandarji jima izkazujejo zadnjo čast", je dejal en delavec in pokazal na orožnike, ki so bili pripravljeni, da preprečijo vsak nered. Toda ker se je bilo Brnotu prepovedalo govoriti ob grobu ljubljene hčer.

Telefon: Canal 6319.

MATH KREMESEC
mesar

Priporoča Slovincem in Hrvatom mojo dobro in okusno mesnico.

Vsaiki dan sveže meso, kakor tudi

— prave kranjske klobase —

doma delane vedno na razpolago.

1912 W. 22nd St., Chicago, Ill.

ke, se je izvršil pogreb izvzemši par hudih besedi in nekaj zabavljanja, ki so ga pametno preslišali orožniki, mirno in genljivo.

Iz Medgorja je bila prišla na Metin pogreb mati z dvema otrokoma in Kocjanova Franca, Janezova sestra. Janez se je nekoliko bal očitavanja; toda Kosovka ga je tolažila sama in le obžalovala, da je stari Kocjan tolika časa zatezal prepis. — Janez je spoznal, da Meta ni tožila materi zaradi njegovega vedenja. — To mu je iznova obtežilo srce in njo tako povzdignilo v njegovih očeh, da je stal ves ponizan in potr ob njenem grobu. Toda to žalost je izpodrivala še večja skrb, kako preprečiti, da bi se ne srečali in spoznali sestri Franca in Lojza. Skupaj z Meto so pokopavali namreč Lojziko in Janez je hotel obvarovati njeno mater ponižanja in sramovanja.

"Taksna svetnica, kakršna je Fran-

FRANK SEDLAK'S SONS

Izvršujemo
VSA ZIDARSKA DELA.

Kadar mislite graditi svoje domove ali kako drugo poslopje, obrnite se na nas, da Vam damo svoj nasvet.

2448 South Lawndale Ave.,
CHICAGO, ILL.
Phone: Lawndale 250.

ca", si je mislil, "ne pozna sveta nič in ne odpusti ne sebi, ne drugim nobene napake". Zadrževal jo je, da ni hodila preblizu za krstama in po pogrebu jo je spraviljal s pokopališča.

(Dalje prihodnjič.)

NAROČAJTE IN PRIPOROČAJTE LIST "EDINOST"!

PRODAM TRI HIŠE.

Eno za \$4,650.00, drugo za \$6,000 in tretjo za \$6,500.00. Hiše v najboljšem stanju in vsakemu priporočljive. — Za nadaljna pojasnila se zglasite pri: JOHN HAKA, 2520 So. 57th Court, Cicero.

SLOV. KAT. PEVSKO DRUŠTVO "LIRA"

Slov. kat. pevsko društvo "Lira", Cleveland, Ohio. — Predsednik: Anton Grdina, 1053 E. 62nd St. — Pevovalja in podpredsednik: Matej Holmar, 1109 Norwood Rd. — Tajnik: Ignacij Zupančič, 6303 Carl Ave. — Blagajnik: Frank Matjašič, 6526 Schaefer ave. — Kolektor John Stele, 6713 Edna Ave.

revske vaje so v torek, četrtek in soboto ob pol 8 uri zvečer.

Seje vsak prvi torek v mesecu v štari šoli sv. Vida.

Po znižani ceni

dobite pri nas sedaj najboljše moške in fantovske obleke.

Obleke so fabricirane iz pristne volne, so najnovejše mode, svetle sredno svetle in temne barve, na en gumb, dva in tri, "single or double breasted".

Vse te obleke prodajamo sedaj za \$25.00, \$30.00, \$35.00, \$40.00, \$45.00 in \$50.00.

Pridite k nam in izberite si iz dobrih oblek najboljšo obleko.

Naša trgovina je od prta vsak torek, četrtek in soboto zvečer.

ATLAS CLOTHING

NAŠA TRGOVINA JE OD PRTA VSAK TOREK, ČETRTEK IN SOBOTO ZVEČER.

JELINEK & MAJER
Corner Blue Island Ave. and 18th Street.

Prepričajte se!

Da mi resnično izdelujemo najkrasnejše ženitovanjske slike.

Da imamo na razpolago za slikanje najlepše pozicije. Da izdelujemo vsa dela točno in po najzmernejših cenah.

Vsem se priporočam.

Němeček
FOTOGRAFIST

1439 W. 18th St., cor. Albert, Chicago, Ill.
PHONE: CANAL 2534